

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 26 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam penj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine ne se ozira. — Za oznanila se plačuje od poterostopne petit-vrste po 12 h., če se se oznanile tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplaji naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolije pošiljati naročnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Žičkarjev medklic.

V poslanski zbornici se je včeraj razpraljalo o zvišanju duhovskih plač. Govoril je tudi dr. Tavčar in je imel njegovgovor največji uspeh. Zbornica ga je z veliko pozornostjo poslušala in so njegova pojasmila o početju kranjske duhovščine napravila največji vtisk.

Klerikale so kar trepetali in hitro poslali sprembrnjene liberalce v boj, misleč, da bode to kaj več izdal, če bo odgovarjal dr. Tavčarju tisti mož, ki je časih kranjsko duhovščino traktiral takoreč s pasjim bičem. Ali zmotili so se. Šukljejev odgovor ni napravljen v parlamentu nikakega v tisku. To priča „Tagespost“, ki pravi: Gegenüber den scharfen Worten des liberalen Redners (dr. Tavčarja) fielen di lauen Entgegnungen des Hofrates Šuklje vollständig ab.

Stajerskega poslanca Žičkarja, ki je sam duhovnik in marljiv zbiralec resotovega denarja, so tudi hudo pekla izvajanja dr. Tavčarja in dal je svojim čuvstvom duška z nekim medklcem.

Ko je dr. Tavčar pojasnil, kako preganjajo škof in njegovi duhovniki „Slovenski Narod“ in omenil škofov nazak, da človeku na smrtni postelji ni dati odveze, ako slovesno ne oblubi, da ne bo več čital „Slov. Naroda“ in ko je vsled tega vsa zbornica klicala „škandal“, je Žičkar zaklical: Keinen einzigen Fall kann er anführen.

Žičkar je s tem medklcem hotel obuditi dvome glede resničnosti dr. Tavčarjevih navedb, obuditi misel, da dr. Tavčar ni govoril resnice in zaradi tega ga moramo že malo za ušeša prijeti.

Kar je govoril dr. Tavčar, je gola in suha resnica, ki se je niti „Slovenec“ ni upal tajiti, ko smo jo svoj čas spravili v javnost. Žičkar naj si naroči v katoliški tiskarni knjigo, v kateri so natisnjeni sklepi sinode, ki se je vršila menda predlanskim v Ljubljani in videl bo, da se je že na tej sinodi položil temelj tistemumu ukazu, o katerem je govoril dr. Tavčar. In dalje naj si poskrbi „Škofijski List“, v katerem je

natisnjen pastirski list ljubljanskega škofa. V tem pastirskem listu najde, da je škof res to ukazal, kar je dr. Tavčar grajal v drž. zboru.

Tudi konkretnih slučajev da se škofov ukaz dejansko izvršuje, bi bil dr. Tavčar lahko navedel. Saj smo jih priobičili že več v „Slov. Narodu“.

Zgodilo bi se jih najbrž še dosti več, ako bi se duhovščina ne bala občinstva, ako bi je ne bilo strah, napeti strune do skrajnosti.

Sicer ne smatramo poslanca Žičkarja za kdo ve kako cerkveno luč, ali to se nam vendar ne zdi verjetno, da bi vsega tega ne vedel, saj „Slovenec“ gotovo čita in „Slovenec“ je svoj čas posnel en del tozadavnega škofovega pastirskega pisma, tako da je stvar brezdvoma tudi dekanu Žičkarja znana.

Zakaj je torej poskušal s svojim medklcem utajiti, zakaj je poskušal obuditi mnenje, da ni resnično, kar je po sklepnu sinode zaučal škof v posebnem pastirskem listu, ki ga je deloma ponatisnil »Slovenec« in ki se praktično izvršuje? Zato, ker je Žičkarja, dasi je sam duhovnik, sram tega, kar počenjajo škof Jeglič in njegovi duhovniki, drugače si Žičkarjevega medklca ni mogoče tolmačiti. Istina je, da je škof to odredil, kar je povedal dr. Tavčar; odredil je to javno, in se je njegova odredba čitala po vseh cerkvah.

Žičkar jo more torej tajiti samo iz tega razloga, ker si je svest, da je ta odredba velikanski skandal, da je to nasilstvo najgrje vrste, ki je mora obsojati vsak spodenčen človek. Kakor pa nam je prav, da je poslanec Žičkar s svojim medklcem indirektno obsodil škofa, moramo na drugi strani odločno grajati, da je skušal obuditi dvome o resničnosti dr. Tavčarjevih navedb. Tako postopanje je perfidno. Če obsoja Žičkar škofov pastirskega listu, naj bi bil povedal, da

ga obsoja, nespodobno in nevredno dostenjega moža pa je tajiti, česar škof sam ne taji in kar očitno priznava. To si naj dekan Žičkar zapomni za slučaje, da bo še kdaj delal medklice.

Državni zbor.

Na Dunaju, 15. junija.

Sedaj se je pokazalo, kako lahko-miseln se je vdnjala vlada v klerikalno službo. Razprava o zvišanju duhovniških plač se vleče že v tretjo sejo, dočim se tako nujna zadeva, kakor je proračunski provizorij, zapostavlja, dasi se mora v 14 dneh dognati sicer nastopi zopet protiustavno razmerje s § 14. In vse to riskira vlada lahkomiseln, da le streže klerikalni želji.

Današnja debata je bila pod vtimom govora posl. dr. Tavčarja. Ta vtip pa je še povečal nastop klerikalnega viteza posl. Šukljeta.

Razen teh dveh je nastopilo še več za- in protigovornikov. Poslanec baron Prazák je zahteval, naj se vsporedno z boljšanjem plač katoliškim duhovnikom zvišajo tudi plače protestantskim duhovnikom.

Posl. Baumgartner je polemizoval s posl. Schuhmeierjem, češ, da je napadal nejsvetejše nauke katoliške cerkve.

Posl. Schuhmeier: »Pastirsko pismo vendar ni sveti nauk. To je škofovo mnenje, katero se smekritikovati. Naj pa ne izdajajo pastirskih pisem!«

Posl. Schachinger je obžaloval, da predloga ničesar ne določa za slučaj bolezni in starosti duhovnikov. (Kaj pa še! Kmalu bodo zahtevali od države, da mora dajati duhovnikom še ekvivalent za zdrževanje kuharic). Nadalje je povedal, da je bil verski zaklad tako slaboupravljan, da dandanes ni kaj prida premoženja pri njem. Po-

Izprva se mu je zdelo sploh nemogoče, da bi kdaj nagovoril Meto, ko pa je izplil liter vina, je postal levi podoben in cela nakana se mu je videla malenkost.

»Redem ji: Meta — gospodina Meta, ali dovolite, da vsem povem svoja čuvstva? In gotovo prikima in rdečica ji oblike žlahtno lice. Pa ji povem, kako jo ljubim — in dejala bo: Jaz vas tudi. Pa ji dejem nato: Meta, sreča zlato moje! Zovi me Pavel, zakaj za tega so me krstili... Da, lepo bo in kaj bi se bal? Niti drznosti ni tu nobene — saj me pravzaprav že pozna in ljubiva se tudi že: zakaj pa tiči sicer vedno pri oknu? — Stopim pa ji povem vse ...«

V takih prijeznih mislih je Pavel Golažek plačal in odšel proti domu. Tedaj je zapazil, da stopa baš pred njim Meta — mirno in veselo se je zibala pred njim in šolska torba ji je sincala v roki. Pospešil je Pavel svoje korake, da jo dohititi in ... navori. Malo nesigurni so bili sicer njegovi koraki, a tem bolj sigurne so bili njegove nade in njegov sklep.

Približal se je in snel klobuk.

sebno z gozdovi verskega zaklada se je grdo gospodari. (Kdo pa je tega krv? Saj mora verski zaklad menda vendar predlagati vsakoletne obračune. Kje se je sleparilo? Na papirju so vsaj izkazani ogromni milijoni, ki rastejo od leta do leta v kolosalne vstopote)

Posl. Steiner je zagovarjal predlogo ter izrekel dve skrajno semejni trditvi, namreč, da klerikalizma in dalo so krščanski socialisti državo vzdružujejoč element.

Posl. Pastor je zahteval državno preskrbo vдов in sirot grško-katoliških duhovnikov.

Posl. Löcker kot glavni gospodnik proti je razpravljal o predlogi z državnopravnega, finančnega in narodnega stališča. Povedal je, da je vprašanje ozdrževanja služabnikov katoliške cerkve povsem notranja zadeva te konfesije. Plače in penzije mora povsod plačevati tisti, kateremu se služi. V Avstriji pa nimamo državne vere, zato pa tudi služabniki kakor cerkev nimajo pravice do državnega premoženja.

Z isto pravico kot katoliški duhovnikibis melislužabniki vseh v državi priznanih veroizpovedanj zahtevati od države plače. Proti takemu zakonu pa je treba glasovati tudi zato, ker so se cerkveni dostojači v tem času zelo oddaljili od svoje naloge. Ustanovili so vsakovrstna dobičarska podjetja, ki delajo konkurenco prebivalstvu.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

O mirovnih pogajanjih.

Iz Tokija se poroča: Tukaj se splošno sodi, da so Japonci kot zmagovalci opravičeni zahtevati, da se sklicajo mirovna pogajanja v Tokiju;

vendar pa bodo odločitev v tem oziru prepustili predsedniku Rooseveltu, ki bo najbrže predlagal Washington za mirovno konferenco.

Iz drugega vira pa se zatrjuje, da se bo najbrže kot kraj za mirovno konferenco določil Mukden. Japonsko časopisje je splošno mnenje, da še ni prišel čas, ki bi bil ugoden za sklenitev miru. Če bi se pa tudi že sedaj pričela mirovna pogajanja, vendar pa ni na to misliti, da bi se med tem časom ustavile vojne operacije na bojišču.

Kakor se poroča iz Berlina, so baje Japonci predlog glede premirja odkonili naglašajoč, da morejo o premirju sklepiti samo pooblaščenci na mirovni konferenci.

Določeno pa je definitivno, da se ta konferenca skliče v Washington; kot pooblaščence pa se imenujeta baron Kurino na japonski, minister Vitte pa na ruski strani.

Rusko javno mnenje glede na mirovno akcijo.

»Novoje Vremčak naglaša, da so Japonci bolj potreben miru, kakor Rusija, zato tudi ne sme Rusija odnehati v nobenem oziru. Okaki vojni odškodnini, ki bi jo naj plačala Rusija, ne more biti govor; potrebno pa je, da se v času, ko se toliko govorja o miru, storiti vsi, da se mandžurska armada čim bolj ojači in da se že sedaj kolikor mogoče pripravi na vojevanje pozimi. »Svet« pa zatrjuje, da je sedaj z malimi izjemami vse Rusija za nadaljevanje vojne; že z ozirom na mandžursko armado bi bilo skrajno nespametno, ako bi se v tem hipu hotel skleniti mir.

Japonski mirovni pogoji.

V dunajskih diplomatskih krogih se govori, da Japonska rade volje sklene mir in bo stavila zelo lahke mirovne pogoje, da s tem kolikor mogoče ugodi občutljivosti Rusije. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da bo Japonska stavila tele pogoje: Priznanje japonskega protektorata v Koreji; vrnitev Mandžurije Kitajski

LISTEK.

Ljubezen Pavla Golažka.

Spisal Oskar K.

(Konec.)

Tako je pel vsak dan do grla zahubljen in pri tem mislil na Metino doto — in prav nič ga ni bilo sram...

In v tistem času je spoznala Meta njegovo ljubezen. Skoro zajokal se je Pavel Golažek, ko je to spoznal. Zapazil je, kako je stopila k oknu ter se skrila za zaveso, odkorde je koketno zrla nanj. On pa je sedel nasproti in pobledel je in tresti se je začel vznemirjenja.

»Oh, Meta!...«

Nasmejala se je tedaj in njemu je veljal smeh; Pavel Golažek je bil presrečen.

Tako je prišla odzaj vsak dan k oknu in on jo je gledal in koprnil. Da, eno noč se je bil domislil, da bi mogla Meta umrieti, in tedaj se je ob sami misli jokal do jutra, ko je zagledal skozi okno, kako je stopala

mala, debela, s knjigami v roki v šolo.

Vsek dan jo je zazrl pri oknu, od katerega se skoro ni več lošila: Pavel Golažek je gledal ter gledal, a Meta se je smejava in smejava.

Tedaj je živel najlepše dneve svojega življenja. Videl je svojo Meto črez dan, ponoči je sanjal o nji, in dozdevalo se mu je celo, da gotovo deluje manjo s privlačno silo — zakaj kako bi sicer tolikokrat prihajala k oknu in ostajala ob njem?

»Pavel Golažek, sreča se ti kaže, um ti je dan — zakaj ne bi zdaš začel svoje ljubezni intensivnejše, zakaj bi jo samo gledal ter se povzročil z njo le v mislih? Stopi tja in povej ji vse, kar čutiš tvoje gorko, navdušeno srce!«

Tako se je domislil nekega dne Pavel Golažek in skoro mraz ga je spretelel ob teh mislih. A bili so tedaj vroči dnevi in čas je šel proti koncu junija. Ker pa je bil Pavel v tem mesecu solidno živel, je imel še toliko denarja, da se je napotil v goščino in tam premišljeval svojo nakanjo.

Izprva se mu je zdelo sploh nemogoče, da bi kdaj nagovoril Meto, ko pa je izplil liter vina, je postal levi podoben in cela nakana se mu je videla malenkost.

»Redem ji: Meta — gospodina Meta, ali dovolite, da vsem povem svoja čuvstva? In gotovo prikima in rdečica ji oblike žlahtno lice. Pa ji povem, kako jo ljubim — in dejala bo: Jaz vas tudi. Pa ji dejem nato: Meta, sreča zlato moje! Zovi me Pavel, zakaj za tega so me krstili... Da, lepo bo in kaj bi se bal? Niti drznosti ni tu nobene — saj me pravzaprav že pozna in ljubiva se tudi že: zakaj pa tiči sicer vedno pri oknu? — Stopim pa ji povem vse ...«

V takih prijeznih mislih je Pavel Golažek plačal in odšel proti domu. Tedaj je zapazil, da stopa baš pred njim Meta — mirno in veselo se je zibala pred njim in šolska torba ji je sincala v roki. Pospešil je Pavel svoje korake, da jo dohititi in ... navori. Malo nesigurni so bili sicer njegovi koraki, a tem bolj sigurne so bili njegove nade in njegov sklep.

Približal se je in snel klobuk.

Nikogar ni bilo blizu in tako mu je še to dalo korajše.

»Gospodična Meta, dovolite, da Vam...« Tako je začel ter ji mislil povedati svoja čuvstva.

Postrani ga je pogledala Meta in smeh ji je zaigral na licu.

»Aha, to ste Vi,« ga je prekinila, tisti, ki igra sitre in ponoči in po-dnevi sedi pri oknu ...«

Malo zmedalo je to Pavla Golažka in zazdelo se mu je, da stvar ne pojde tako gladko.

»Torej Vi ste tisti, ki ima dolge lase in kotelete in ki zmeraj kadi...«

in mednarodna kontrola vzhodno-kitajske železnice. Kar se tiče Port Arturja, se bo sporazumljene brez dvoma prav lahko doseglo, ker se je izkazalo, da nima ta trdnjava baš velike strategične vrednosti.

Japonska ne bo zahtevala, da se porušijo vladivostoske učrte; takisto tudi ne bo terjala, da se ji odstopi otok Sahalin. Tudi glede vojne odškodnine se bo doseglo sporažumljene, ker bo Japonska zahtevala samo povrnitev pravik vojnih stroškov.

Vesti z mandžurskega bojišča.

»Daily Mail« poroča iz Moja: Desetna doba v Mandžuriji se je pričela. Dežuje neprestano, poneha samo nekaj ur ponoči; po cestah je blata do kolen. Vendar pa to ne bo oviralo vojnih operacij. Pričakuje se splošno, da se že v nekaj dneh vname odločilna bitka. Linevičeva armada šteje 300.000 mož 1400 topov.

»Daily Mail« poročajo, da napredujejo japonske armade uspešno proti severu. Že prihodnji teden se nemara vnamejo boji, ki se imajo razviti v odločilno bitko. Položaj ruske armade ni ugoden. Japonske pozicije so veliko ugodnejše, kakor ruske. Vrhuta tega pa je ruskim vojakom zelo upadel pogum, ko se je razširila vest o grozni katastrofi, ki je zadela rusko brodovje v Korejskem prelivu.

Poročevalec »Tempsa« pa brzjavlja iz Petrograda: Iz Mandžurije so došla zelo resna poročila. Neki polkovnik v generalnem štabu mi je sporočil, da se je najbrže že v tem trenutku vnela splošna bitka. Japonci hite, da bi začasna izrabili strategične učnosti in černirali rusko armado. Več pozicij ruskih predstav je že obšli. V generalni štab je došla vest, da je znata japonska armada dosegla v Omozo ter grozi obiti Kirin in izolirati Vladivostok.

V uradnih krogih se razpravlja o vprašanju, da-lj bodo Japonci nadaljevali ofenzivo ali si bodo samo skušali pridobiti ugodne oponicije, predno prično z mirovnimi pogajanjami.

Japonske izgube v pomorski bitki.

Kakor se poroča »Daily Mail« iz Tokija, so izgubili Japonci v pomorski bitki 391 častnikov, 3279 mož, in sicer je bilo ubitih 221 častnikov in 1782 mož, ranjenih pa 170 častnikov in 1497 mož.

Ruska hospitalna ladja „Kostroma“.

Iz Sanghaja se javlja: Japonci so izpustili na svobodo rusko hospitalno ladjo »Kostroma«, ki je z bolniki na krovu dosegla v Saseho. Ladja je bila v bitki močno poškodovana.

Rusko-japonska zveza?

Iz New-Yorka se brzjavlja: V tukajnjih diplomatskih krogih se govorji, da hosta Rusija in Japonska končali vojno, sklenili med sabo alianco in si razdelili Azijo. To bi lahko storili, ker bi bili obe v tej zvezni nepremagljivi in bi se jih nobena velesila ne upala napasti.

Koristka.

Povest.
(Dalej.)

Malo v stran od Emonske ceste je stal paviljon, ki je bil lepo zarasel z bujnim bršljanom, tako da so se od daleč komaj razločevala okna. »Pravo gnezdece ljubezni« je Jaklič imenoval to koketno stavbo, ne vedoč, da je s tem pogodil zgodovinsko resnico. Paviljon je bil svoj čas last Žige barona Cojza, ki je imel tod kot mlad mož ljubavne sestanke s plavolaso grofico Trattmansdorffovo. Za časa kongresa pa je tukaj stanovala gospodiča Elvira Leroux, o kateri se je šušljalo, da jo v večernih urah obiskujejo najmogočnejši evropski vladarji.

Ves zasopljen je pribitel Slavik pred paviljon in se zagnal v hišna vrata. Bila so zaprta.

Torej je res tu! je siknil in se zaletel v vrata, hoteč jih s silo odpreti. Zaletel se je s tako močjo, da se je staro in slabo poslopje streslo in da so zazvenele vse šipe, ali vrata se niso odprla.

dr. Tavčarjevo in Milivo Hribarjevo. Tudi posamezni odseki so se že konstituirali. Imena načelnic posameznih odsekov priobdimo jutri. Moški veselični odbor je imel svoje prvo posvetovanje sinodi. Za predsednika tega odobra je bil izvoljen g. dr. Karel Triller, za podpredsednika pa g. dr. Ivan Oražen; za tajnika sta bila izbrana gospoda Ivan Krulec in Ivan Vole. Ker se namerava prirediti veselico v največjem obsegu — vratilalo se je celo vprašanje, da li bi ne kazalo pritegniti k veseličnemu prostoru tudi že Kongresni trg —, se je v svrhu razdelitve naravnosti ogromnega dela osnova celo vrsta odsekov, ki se bodo takoj lotili dela in storili vse, da bo veselica uspela kar najkrasneja.

Izlet Srbov na Slovensko. Znano je že, da nameravajo Srbji priti v Ljubljano in Postojno s posebnim vlakom. V vseh belgradskih krogih vlada veliko navdušenje za ta izlet, ker so Srbi Slovenci posebno simpatični. Izletnikov bo iz vseh krogov, a posebno veliko bo častnikov, uradnikov in trgovcev. Ker Ogrska ni dovela posebnega vlaka, vozili se bodo izletniki do Zagreba z navadnim vlakom, a od Zagreba do Ljubljane in Postojne se bodo vozili s posebnim vlakom, ker je južna železnica dovolila posredni vlak. Izletniki vzemajo seboj tudi godbo 20—30 mož. V Ljubljano prijejo izletniki 7. ali 8. julija (natančno se še ne ve) okoli 5. ure popoldne in ostanejo tu do 9. ure v jutro druga dne, ko odpotujejo v Postojno. Spiritus agens cele te skoje je neki višji častnik v srbski vojski, ki je rodom Slovenec, a je že že trideset let v Srbiji, pa se je odlikoval v mnogih bitkah v hercegovski vstaji in v srbsko-turški vojni. O toku priprav bom poročal natančnejše. — K tej vesti bi pripomnil, V Ljubljani se priredi v »Zvezdicu« 16. julija sijajna Prešernova veselica. Z ozirom na to bi bratom Srbom nasvetoval, da bi odložili svoj izlet za teden dne in to je na dan 16. julija, katerega dne se lahko vdeležejo najsijajnejša veselica, ker so jih edaj priredili Slovenci.

Pogreb. Včeraj popoldne je bil pogreb tovarnarja pohištva, gospoda Viktorja Naglaza. Pogrebu so se udeležili naši slofi občinstva. Na čelu impozantnega spredeva je virača ljubljanska društvena godba, sa njo je stopal ljubljanski »Sokol« v lepem številu in z društveno zastavo, za njim pa delavsko osebje pokojnika. Pogrebu so prisostvovali med drugimi gg.: predsednik deželrega sodišča Lavičnik, župan Hribar, manjši častniki, občinski svetnikov ljubljanskih, hranilnična ravnatelja Kolimann in Luckmann, zastopniki trgovstva in razni uradniki. Tudi ženska je bilo veliko.

Divji petelin napravil škodo. Večim posetnikom iz Bučkovice pri Šentloku Luki je napravil divji petelin pri mlađih jezikih veliko škodo. Na več kakor 14 oralih sveta je skoro vse mladi rod jek odstranjen pri vrhu. V tem kraju se nahaja manjši divji petelinov in nadvojveda Ferdinand je ustrelil tu dva letaščno sezono. Nekaj let sem na jemnik lava ne izstreljuje dovolj te divjačine, zato se je ista zelo pomnožila. Letošnjo zimo so gozdni ptiči vsled zmrzle zemlje težko prišli do živeža. Tudi petelin je navajal glad in primoran je bil grizti jekove vrbove. Mladim drvesom je to v kvar, ker zastane s tem rast vrha. Najemnik lava trdi, da so napravile škodo veverice in »drevneske miši«, kar je pa popolnoma izključeno. Znano je, da divji petelin najrajsi odgrizuje vršičke jekam, med tem, bo veverici diši bolj smreka. Tudi v krajih, kjer je narejena ta škoda, ni skoro nič veveric, a divjega petelina in kuro izpodl na vseh par sto korakov. Posetnikiso naznali škodo okrajnemu glavarstu v Kranju in županstvu v Selcih ter najemniku lava g. Perlesu v Ljubljani. Posetniki cenijo škodo nad 100 K kar je umetno, ker je na vseh 14 oralih poskodovan vse mlado jelovje.

Sprememba posesti. Kakor poroča »Fremdenblatt«, je grad Ravdal pri Šentpetru na Notranjskem, ki je bil dve stoletji last grofa Hohenwarta, prešel v posest upravnega ravnatelja Julijana Herberta Lutza na Dunaju.

Nesreča v Gorjancih. Posetnik F. Juršič je v Gorjancih padel s ceste s konji in vozom v 18 metrov globok prepad ter se ubil. Konji so hudo poškodovani.

Bralno in pevsko društvo, »Toplice« v Toplicah je priredilo na binkoštni ponedeljek dne 12. t. m. pevsko veselico v salonu restavracije kneza Auersperga. Dasično je bilo neugodno vreme, se je veselico vdeležilo precejšnjo število posluževalcev iz Toplic in okolic. Prišli so celo vključi slabemu vremenu iz

Novega mesta, Žužemberka in Setiske. Tudi kopališčni gostje so se ja v lepem številu udeležili. Vse to jasno kaže, da so občinstvo zanimalo za mlado društvo. Pelo se je prav lepo, tko da so se gostje šudili nad uspehom v tako kratkem času. Vsa čast in pohvala g. D. Matku kot izvrstnemu povodovju. Upamo, da bo društvo v času sezone še vedkrat nastopilo ter s svojim petjem počasno goste, obiskovalce Toplice. Zato le brez strahu v Toplice, ker o miliji ni ne duha ne slaha več.

Nove telefonske zveze. V najkrajšem času se začne izpolnjevati telefonsko omrežje, za kar je proračunjenih 25 milijonov krov. Izmed te vseh pride 10 milijonov le Dunaju v korist. Nove telefonske zveze se napravijo med Mariborom in Celovcem, Celovcem in Ljubljano, med Gračem, Mariborom do Čakave na Ogrskem itd. Med Trstom in Dunajem se napravi druga telefonska zveza.

Pazniško in delavsko podporno društvo v Trbovljah. priredi v nedeljo 18. t. m. slavnost blagoslovilja zastave omenjene društva, katera se bode vrnila v Trbovljah na Parašuhovem travniku. Na mnogobrojni obisk se uljudno vabi.

Važno za konjerejce. C. kr. poljedelsko ministrstvo bode pri razstavah žrebcev težkega plemena v Judenburgu in v Ensu 50 do 60 žrebcev težkega plemena nakupiti. Dotične razstave se bodo vrstile jeseni.

Nemška olimika. Pred oktrom v Mariboru je bil obsojen nadabudni Nemec Arnold Tissos na 30 K kazni, ker je brez povoda psovati mirno idoče Slovence. Ta se je zoper pokazalo, kdo je olikan, kdo je nestrenjen. Nemški listi seveda molče o tem, Slovenci pa bi pribijali zaradi takega kar na križ.

Predavanje in praktičen pouk o zelenem cepiljenju ameriških trt je imel vinarski nadzornik gosp. Bohuslav Skalicky dne 14. t. m. v novonasajenem vinogradu g. Ivo Radetja v Gornji Ponikvah pri Trebajem. Pouka se je udeležilo nad 40 ukaželjnih gospodarjev in mladeničev. V krstkom času so se pričuli in z veseljem ter z uspehom delali postkušnje. Žal le, da so se začeli zanimati za to še le sedaj, ko je že pokončala trta uš polovico vinogradov v trebanjskem sedanem okraju.

Umrl je v Gradcu 14. t. m. Henrik Weiglein, okrajni glavar v pokolu, star 65 let. Pokojnik je bil mnogo let okrajni glavar v Krškem. Istotam je tudi umrl gostilničar in hišni posetnik gosp. Fr. Kaube, ki je bil graškim Slovencem, posebno dijakom, dobro znan, ker so imeli od nekdaj v njegovi restavraciji svoje zbiralische. Blag spomin!

Poroča. V ponedeljek 19. t. m. se poroči v Gradcu g. Ignacij Remec, poslovodja, sin gosp. Franca Remca, gostilničarja pri »Zelenem hribu« v Ljubljani z gospodinom Misi Schibeck, zasebnico iz Ljubnega.

Nemški šovinizem. Kako daleč sega nemški šovinizem, kaže sledi slučaj, ki se je prijetil sicer v večinoma nemški župniji na Koroškem, v kateri pa prebiva večnega tretjina Slovencev in okolica je popolnoma slovenska. Bilo je pred praznikom sv. Rešnjega Teless in kaplan (seveda Nemec) je zahteval od svojega župnika, da se mora monštrance s plavicanami okinčati, češ, ker je nemška župnija, to bo ljudem ugajalo. Župnik star in izkušen mož, tega ni dovolil ter mu samo odgovoril, da se kaj takega tudi v najbolj nemškem kraju ne spodobi. Kaplan je bil zavoljil tega baje silno jezen in imenovanih rož, ki mu jih je prinesla neka šolarica (najbrž, da bi potolažila njegovo velenemško navdušenost) še sprejeti na hotel. O Votan! Zdaj bodo tvoji Nemci spoznali, kaki duševni revčki da so. Kdaš bodo spoznali, da so plavice ali »pezdice« že od nekdaj v načini žitih rastle kot nadležen plevel, in se noben človek za nje niti zmenil ni in da so šele pred kakimi desetimi leti začeli razni nemški in nemšurški nam na polju škodo delati.

Podporno društvo za slovenske visokošolce koroške se je ustanovilo v Celovcu in je upati, da bo uspešno delovalo, ker je že dozdaj pristopilo 6 ustanovnikov po 100 K in da bodo imeli koroški slovenski vseučiliščniki v njem krepko oporo.

Himen. V Trstu se je poročil g. Peter Kompare z gđ. Tončko Vodnik. Bilo srečno!

Izpred poročnega sodišča v Trstu. Zavratniumor. Kakor smo že svoječasno poročali, je 6. aprila t. l. okoli polu 9. ure zvečer ustrelil v Trstu na zelo živahem Corsu 18letni agent Richard

Furlan svojo 16letno ljubico Šiviljo Josipino Ratisso, ki je na mestu mrtva obležala. Furlan je bil takoj aretiran in je stal včeraj pred tričkišimi porotniki. Obtoženec priznava svoje dejanje, pravile, da ga je storil v trenutku dušne rasburjenosti, da ne ve, kdaj je vzdignil samokres in ga sprošil. Z Ratisso sta imela ljubavno razmerje od maja lanskega leta, za kar so doklidi starši vedeni in to obdravali. Šivilja je sprva imela rada Furlana, kmalu pa je postala mrzla proti njemu, naposled še njezovim pozdravom ni odgovarjala. Poskusil je vse mogode, da bi jo zoper zase pridobil, toda vse je bilo zastonj. Posledica tega je bil nesrečni trenutek 6. aprila t. l. — Porotniki so zunikli enoglasno vprašanje glede umorstva, a pritrtili so glasno vprašanju glede uboja in je bil na podlagi tega pravorek obsojen Furlan na 5 let težke ječe, poštene z enim postom na leto.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju priredi v petek 16. t. m. društveni večer, na katerem bo predaval gosp. stud. phil. Evgen Sajovic: »Ali so akademična ferijalna društva sploh potrebna ali ne?« Začetek ob 8 uri zvečer. Lokal: Strassers Restauracion »Zum schwarzen Adler«, IX. Spitalgasse.

Povozil je danes ob 1. uri opoldne tovorni vlak gorenjske železnic v Šiški posestnika Žvelca, katerega so težko ranjenega prepeljali z rešilnim vozom v bolnico.

Nesreča? Sinoči okoli 9. ure je prišla neka stranka na osrednjo stražnico naznanit, da pri škarpi ob Studentovskih ulicah nekdo kliče policijo na pomoč. Ko sta našla tam ležati postopač Ivana Tabornika, rojenega 16. maja 1878 v Ljubljani in tudi semkaj pristojnega, ki se je zviral in vpil, kako ga boli. Odvedla sta ga na magistrat, odkoder so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Tabornik je izpostavljen, da je šel tostran Grada po škarpi, odkoder ga je neki človek pahnil tako, da je padel z nje in zadobil težke notranje poškodbe. Tabornik je hud pisanec in velika nadleg občinstvu, takor tudi policiji in skoro ni verjetno, da bi ga bil kdo pahnil, ampak je najbrž sam padel in sedaj to le laže. Mogoče je pa tudi, da bi bil koga ozmerjal, kar je njegova navaida, in da bi ga dotični nato pahnil z zida.

Tatvina. Posetniku Francetu Olifšiču z Brda štev. 3 pri Radovljici je v noči od 13 na 14 junija doma iz pačnika neznan tat 3 leta staro, rdečkastobel, ne kovan, na zadnjih nogah nad kopiti belo in 600 krov vredno kobilu ukradel ter odgual, kakor je po sledu razvidno, čez Jelovico proti Primorskemu (Podbrdo).

Opeka se je danes dopoldne v laboratoriju lekarnarja g. Ubaldia pl. Trnkoczyja 34letna dekla Terezija Hodnikova iz Zaboršta pri Kostanjevici. Opečena je po vratu in životu. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Traverza je padla na levo

nogu v Litiji zaviraču A. Lavrinšku in mu jo močno poškodovala. Do Ljubljane so ga prepeljali z vlakom, od tu pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Prisiljenec pobegnil. Včeraj popoldne je pri podiranju strega zidu v Vegovič ulicih pobegnil od dela prisiljenec Ivan Brandstetter. Tekel je proti mestnemu logu, kjer se je tudi izgubil sled za njim.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 36 Hrvatov, 26 Slovencev in 7 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 15 Hrvatov. Na Jesenico se je peljalo 20, v Hrušico 27, v Tržič pa 14 Hrvatov.

Načela se je danes zjutraj zlata broža. Izgubitelja naj se oglaši pri upravnosti našega lista.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer društveni koncert za člane v »Svinčarji«. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Jutri zvečer je koncert »Društvene godbe« v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

Majnovejče novice. Nad sto oseb se je zastrupilo pri slavnostnem obedu kmetijske razstave Brumbergu. Ni še doznan, katera jed je bila tako stuprena.

Tri milijone pasiv je zapustil bankir Dunkelbuhler v Norimberku, ki se je te dni ustrelil.

Is pokopališč parki. Dunajske mestne občine je dobila od nadškofijstva opuščena katoliška pokopališča, ki jih spremeni v parke.

Ponosni Amerikani. Sečat vseučilišča države Misiju je odklonil dario milijonarja Carnegie v snešku 25 milijonov dolarjev, češ,

vseučilišče ne potrebuje tega denarja ki se ga drži v znoj in kri delavec.

Umrjeni grški ministri predsednik Delyanis se pokopuje na državne stroške.

*** V dvoru.** Kmet s prešidem na vrvi vidi, da mu drži avtomobil nasproti, in reče: »Sedaj ne vem, ali dobim več, ako dam sebe ali prešidka povoziti!«

*** Smisel za kaj višjega.**

Ona: »Zraven novega jopiča potrebujem tudi novo obleko!« — On: »Toda, draga moja, obleka in zoper obleka! Ali nimaš prav nobenega okusa za kaj višjega? — Opa: »Za kaj višjega? O, da, potrebujem tudi nov klobuk!«

*** Državni dohodki in davki na alkohol.** Na Angleškem da 32 percentov državnih dohodkov obdelenje alkohola in angleška moč na morju se docela pokrije samo s temi davki. Dohodki iz tega obdelenja alkoholnih pijač so znašali zadnje leto na Angleškem 37.188.000 fantov šterlingov (okrog 893 milijonov K), izdatki za angleško mornarico pa 35.476.000 fantov šterlingov (okrog 852 milijonov krov). Skupni dohodki Združenih ameriških držav znašajo letno 139.952.000 fantov šterlingov, med tem odpade na davki na alkohol 40.070.000 fantov šterlingov ali 29 odstotkov. V Kanadi da 19 odstotkov državnih dohodkov davek na alkohol, v Holandiji 19, na Ruskem, Francoskem, v Belgiji in Švediji po 18 v Nemčiji 5. v Italiji, Srbiji in drugih posameznih državah le po 2 odstotka.

Književnost.

Album slovenskih načinov. 50 slovenskih načinov za klavir priredil Fran Gerbić. V izdaji L. Schwentnerja v Ljubljani je izšel tretji zvezek. Gerbićevo priredebita narodnih načinov za klavir spadajo med najpričutnejša dela naše glasbene literature. Gerbić je znal vsakemu narodnemu načinu ohraniti njegov značaj in njegov naravni čar. To je sijajna stran njegovih s finim okusom in umetniško takocenostjo izvršenih prireditev za klavir. Črna teme zvezku, ki je posvečen gospa Rozi Bleiweisovi plem. Trsteniški, znaša 3 K.

D. M. Brancoff: La Macédoine et sa population chrétienne. Avce deux Cartes ethnographiques. Paris: Librairie Plon. 1905. Ta 267 strani obsežna knjiga je znamenit pripomoček za spoznajanje macedonskih razmer. V knjigi je popisana Makedonija z geografskočasno stališča, podan je pregled administrativne uredbe ter dejavnosti načelništva, njega veri in narodnosti. Za vsako občino, vsako vasico je navedeno, koliko ima prebivalcev, kak jezik govore, kateri cerkvi pripadajo, kakšne so imajo in koliko otrok jih obiskuje. Končni rezultat je naslednji: V Makedoniji prebiva 1.172.136 Bolgarov, 190.047 Grkov, 63.895 Rumunov, 12.006 Albancev, 840.433 Močamedskev, ki govore različne jezike,

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. junija: Dr. Karl Ahazhizh, veleposnek, 70 let, Stari trg 13, Pneumonia.
Dne 10. junija: Ludmila Marenčič, posestnikova hči, 1½ leta Dolenjska cesta 16, "Catharitus intestin."

Borzna poročila.

Ljubljanska
"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 15. junija 1905.

	Denar	Rlago
majeva renta	100-50	100-70
abrebrna renta	100-35	100-55
avstr. kronska renta	97-75	97-95
" zlata	119-70	119-90
ogradska kronska	97-65	97-85
" zlata	119-70	119-90
posojilo deželje Kranjske	99-60	101-
posojilo mesta Splet	100-60	101-60
Zadar	100-	100-
bos. hercež. žel. pos. 1902	101-50	102-50
češka dež. banka k. o.	100-25	100-60
z. p. s. m. gal. d. hip. b.	100-25	100-65
pešt. kom. k. o.	101-15	102-15
10% pr.	107-65	108-65
zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
ogradske en.	100-50	100-80
dež. hr.	100-50	101-05
z. pis. ogr. hip. ban.	100-10	101-05
obl. ogr. lokalnih leznit. d. dr.	100-	101-
obl. češke ind. banke	100-75	101-75
prior. Trst-Poreč. lok. žel.	99-	99-
prior. dol. žel.	99-50	100-
juž. žel. kup. i/1/	319-40	321-40
avst. pos. za žel. p. o.	100-50	101-85
Srečke.		
Srečke od 1. 1860/	191-25	193-25
" 1864	293-50	295-50
tizske	168-	170-
zem. kred. I. emisije	304-	310-
" II.	303-50	309-50
ogr. hip. banke	273-75	274-75
arbske & frs. 100-	104-	109-50
turške	142-	143-
Basilička srečke	26-20	27-20
Kreditne	482-50	492-50
Inomorske	78-	83-50
Krakovske	89-	97-
Ljubljanske	65-	71-
Avst. rud. križa	57-	58-
Ogr.	26-60	37-50
Rudolfove	64-	68-
Salicburske	74-80	81-
Dunajske kom.	64-	65-
Delnice.		
Južne železnice	86-50	87-50
Državne železnice	664-75	665-75
Avtro-ogradske bančne delnice	1646-	1656-
Avtro. kreditne banke	662-75	663-75
Ogradske	778-50	779-50
Zivnostenske	246-	246-50
Premogokov v Mostu (Brix)	645-	655-
Alpiniske montane	528-25	529-25
Praške žel. indr. dr.	267-8	268-8
Rims-Murányi	550-75	551-75
Trovški prem. družbe	275-	279-
Avstro. orodne tov. družbe	580-	587-
Češke sladkorne družbe	170-50	172-
Vinalite.		
C. kr. seklin	11-32	11-37
20 franki	1911	19-13
20 marke	23-48	23-54
Sovereigns	23-96	24-04
Marke	117-30	117-50
Laški bankovci	95-50	95-70
Rubli	253-	264-
Dolarji	4-84	5-
Zitne cene v Budimpešti.		
Dne 16. junija 1905.		
Termin.		
Pšenica za oktober	100 kg. K	15-64
Rž za oktober	100 "	12-72
Koruz za julij	100 "	15-10
" maj 1906	100 "	11-04
Oves za oktober 1906	100 "	11-02
Efektiv.		
15 vin. ceneje.		
Meteorologično poročilo.		
Vrhina nad morjem 306-9. Srednji vrhni ulik 758-0 mm.		
Junij Čas opazovanja Stanje barometra v mm Temperatura v °C Vetrovi Nebo		
15. 9. zv. 733-8 16.0 sl. jzahod jasno		
16. 7. zj. 734-0 13.5 sl. sszvh. jasno		
* 2 pop 731-9 26.1 sr. jzah. del. oblač.		
Srednja včerajšnja temperatura: 16.9°. normale: 17.8°. Padavina 00 mm.		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 16. junija 1905.

Termin.

Pšenica za oktober 100 kg. K 15-64
Rž za oktober 100 " 12-72
Koruz za julij 100 " 15-10
maj 1906 100 " 11-04
Oves za oktober 1906 100 " 11-02

Efektiv.

15 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-9. Srednji vrhni ulik 758-0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
15. 9. zv.	733-8	16.0	sl. jzahod	jasno	
16. 7. zj.	734-0	13.5	sl. sszvh.	jasno	
* 2 pop	731-9	26.1	sr. jzah.	del. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura: 16.9°. normale: 17.8°. Padavina 00 mm.

Izjava.

Gosp. Ivan Juvan, agent pivovarne Auer, nima pravice inkasovati za tvrdko

1928-1 pivovarna Auer.

Vojaški koncert

Jutri, v soboto, 17. junija t. l.
v hotelu „Južni kolodvor“.

Vstop prost.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obisku vladivo vabi udani

LORBER.

1544-7

Sprejme se prodaja!

1908-2

v manufaktturni stroki dobro izvežbana, pri

R. Miklaucu, Ljubljana.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponodi osob: i vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lincu, na Dunaj v Amstetten. — Ob 5. uri 07 m zjutraj cestni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj cestni vlak v Trbiž v Steyr, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Ljubno, čez Klein-Reifling v Lincu, Budejvice, Plzen, Marijave vare, Heb, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten. — Ob 11. uri 44 m dopolne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Inomost, Bregenz, Ženeva, Pariz. — Ob 3. ur 15 m popolne osobni vlak v Podmart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. ur 58 m popolne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Lincu, Budejvice, Plzen, Marijave vare, Heb, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razreda, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. ur ponodi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. ur 17 m zjutraj osobni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 ur 5 m pop. istotako. — Ob 7. ur 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. ur 18 m zjutraj osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direktni voz I., II. razred). Inomost, Franzensfeste, Solnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. ur 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. ur 10 m dopolne osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijave vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razred), Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Cugia, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popolne osobni vlak v Dunaju, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. ur 06 m zvečer osobni vlak v Dunaju, Lipska Praga, Franzensfeste, Karlovci varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejovic, Lincu, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 9. ur 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. ur 40 m zvečer osobni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. ur 44 m zjutraj osobni vlak v Novem mestu in Kočevja, ob 2. ur 32 m popolne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popolne, ob 7. ur 10 m zvečer. — Ob 10. ur 45 m ponodi osobni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 10. ur 59 m dopolne, ob 6. ur 10 m zvečer. — Ob 9. ur 55 m ponodi osobni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Restavracija „pri Levu“

Marije Terezije cesta 16. prej Košenina. Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže puntigamsko marčno in bavarsko pivo.

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in raznovrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja.

Na razpolago je velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice, zborovanja i. t. d.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

K obilnemu obisku vabi najljudnejše

Al. Kos, restavrater.

Otročji voziček

na 3 kolesih, dobro ohranjen, se po nizki ceni takoj proda. 1927

Vpraša se